

7/42445 GK 117

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- 454987
Konu : 7/42445 Esas Sayılı Soru Önergesi

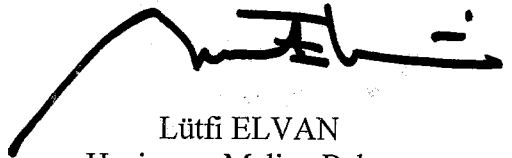
28/07/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/03/2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0792761 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU'na ait 7/42445 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak Bakanlığımız birimlerinden alınan bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfi ELVAN
Hazine ve Maliye Bakanı

Ek: 7/42445 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU'na Ait 7/42445 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Birimlerinden Temin Edilen Bilgilerin Yer Aldığı Cevap Metni

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de COVID-19 salgınının olumsuz etkilerini bertaraf etmek amacıyla birtakım destekler uygulamaya konulmuştur. Bu kapsamda 24/03/2020 tarihli ve 31078 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen SSK ve Bağ-Kur statüsündeki sigortalıların 2020 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ait sigorta primlerinin tahsili 2020 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ertelenmiştir.

Ayrıca 17/11/2020 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 7256 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun" ile 2020 yılı Ağustos ayı ve öncesine ait kesinleşmiş sigorta primleri, genel sağlık sigortası primleri ve işsizlik sigortası primleri yapılandırma kapsamına alınmıştır.

31/7/2020 tarihli ve 31202 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2812 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 31/12/2020 tarihine kadar geçici olarak uygulanmak üzere; iş yeri kiralamaları, yolcu taşımacılığı, otomotiv, motosiklet, bisiklet küçük bakım onarımı, küçük ev aletleri bakım onarımı, düğün, nikah organizasyonu, konut temizlik ve bakım onarımı, terzilik, kuru temizleme gibi genel orana tabi esnaf hizmetlerinde katma değer vergisi (KDV) oranı yüzde 18'den yüzde 8'e, yeme-içme, sinema tiyatro müze, konaklama hizmetlerinde katma değer vergisi (KDV) oranı yüzde 8'den yüzde 1'e indirilmiş olup, söz konusu tarih, 3318 sayılı 4062 sayılı Cumhurbaşkanı Kararları ile bu süre önce 31/5/2021 tarihine daha sonra da 31/7/2021 tarihine kadar uzatılmıştır.

Öte yandan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'inci maddesinde ücretin tanımı yapılmış olup aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise gelir vergisine tabi gelirlere uygulanacak vergi tarifesini yer almaktadır. Bu tarifenin birinci dilimini aşmayan gelire uygulanacak oran %15 olup gelirlerin toplamı yıl içinde birinci dilimdeki geliri aşarsa aşan kısım üst dilimlerden vergilendirilmektedir. Mevcut vergi tarifesinde vergi dilimleri gelir seviyesi yükseldikçe artmakta olup, daha fazla gelir elde edenler için daha yüksek vergi oranları, daha az gelir elde edenler için daha düşük vergi oranları uygulanmaktadır. Nitekim, 07/12/2019 tarihli ve 30971 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7194 sayılı Kanun'la gelir vergisi tarifesinde yapılan değişiklikle tarifeye %40 oranlı yeni bir dilim eklenmiştir. Bununla birlikte, anılan tarife uyarınca diğer gelir unsurlarına göre ücret gelirleri için daha yüksek matrahlara daha düşük oranlar uygulanmak suretiyle vergi tevkifatı yapılmaktadır.

Ayrıca asgari geçim indirimi (AGİ) uygulaması çerçevesinde belirlenen indirim tutarları, ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisinden düşülmektedir. AGİ tutarları her yıl asgari ücretin brüt tutarına ve asgari ücretlinin medeni durumuna (bekar, evli, eşi çalışan, çocuk sayısı) göre belirlenmekte olup; 2020 yılı için aylık 220,73 TL ile 375,23 TL arasında uygulanmış, 2021 yılı için aylık 268,31 TL ile 456,13 TL arasında belirlenmiştir.

İlave AGİ uygulamasıyla da asgari ücretlinin, vergi tarifesinin ikinci dilimine girmesinden kaynaklanan kaybı giderilmekte ve asgari ücretin (2021 yılı için) 2.825,90 TL'nin altına düşmemesi sağlanmaktadır.

AGİ ve ilave AGİ uygulamalarıyla asgari ücret üzerindeki vergi yükü önemli ölçüde azaltılmıştır. AGİ uygulaması dikkate alınmadığı takdirde, asgari ücretli olarak çalışan vatandaşlarımızın brüt ücreti üzerinden 2021 yılı için hesaplanan vergi yükü %14 iken, AGİ uygulandıktan sonra brüt ücreti üzerinden hesaplanan gelir vergisi yükü ücretlinin medeni durumlarına göre %1,45 ile %5,25 arasında gerçekleşmektedir. Bu uygulamalar sonucunda sigorta primi de dikkate alındığında, üç çocuklu bir ücretli için asgari ücretin tamamı yılın büyük bir kısmında vergi dışında kalmakta ve gelir vergisi yükü aylık olarak sıfıra kadar indirilmiş olmaktadır.

Bununla birlikte, bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenlemeler içeren 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında, kesinleşmiş asıl alacakların tutarlarında herhangi bir indirim yapılmadan ve asıl alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve faiz gibi fer'i alacaklar enflasyon oranında (YİÜFE) güncellenerek borçlar yeniden hesaplanmış, yapılandırılan borçların ödenmesi şartıyla, bu borçlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme faizleri, gecikme zamları ve faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmiştir.

Diğer taraftan, 17/4/2020 tarihli ve 31102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1'inci maddesi ile belediyelerce 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca tahakkuk ettirilen yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin, faaliyetlerinin durdurulduğu veya faaliyette bulunamadıkları dönemlere isabet eden kısmının alınmaması sağlanmıştır.

Ayrıca, 25/01/2021 tarihli ve 31375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 524 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde Koronavirüs salgınına ilişkin olarak İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine tamamen ara verilmesine/faaliyetlerinin tamamen durdurulmasına karar verilen iş yerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması hakkında açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu Genel Tebliğ ile bahse konu mükelleflerin mücbir sebep halinin 01/12/2020 tarihinde (bu tarih dâhil) başlayıp, alınan karar kapsamında faaliyetlerine tekrar başlamaları uygun görülen tarihe kadar devam etmesi ve mücbir sebep dönemine ilişkin olarak belirlenen vergisel yükümlülüklerinin ertelenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

09/06/2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 7326 sayılı Kanun ile vergi dairesine ödenmemiş vergi ve diğer borçlar ile bunlara bağlı olan veya olmayan fer'i alacakların daha uygun koşullarda ödenmesi, ihtilaflarının sulh yoluyla sonlandırılması, matrah veya vergi artırımında bulunan ve şartları yerine getiren mükelleflere ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaması, işletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kıymetlerin beyan edilmesi, matrah veya vergi artırım sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi durumunda vergilerden %10 indirim yapılması, yapılandırılan borçların anlaşmalı bankaların banka kartı ve kredi kartı ile ödenmesi gibi çok önemli imkan ve kolaylıklar getirilmiştir.

15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi Ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 3'üncü ve 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kanunun 1'inci maddeleri çerçevesinde 2002 yılından itibaren her yıl çıkarılan Kararlar çerçevesinde T. Halk Bankası A.Ş. tarafından esnaf ve sanatkarlara düşük faizli kredi kullandırılmakta olup 2021 yılına ilişkin olarak 28/12/2020 tarih ve 3340 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı 29/12/2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Diğer taraftan, Türkiye genelinde COVID-19 nedeniyle zarar gören ülke genelindeki tüm esnaf ve sanatkarların Hazine faiz destekli kredi borçlarının ertelenmesi için üç Cumhurbaşkanlığı Kararı istihsal edilmiştir. Bu kapsamda ilk Kararla 01/05/2020-30/06/2020 tarihleri arasında vadesi gelen Hazine faiz indirimli kredilerin geri ödemeleri faizsiz olarak 3 ay süreyle ertelenmiş olup ikinci Kararla da 01/07/2020- 30/09/2020 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılarak ertelenmiştir. 03/02/2021 tarih ve 3489 sayılı üçüncü Kararda

ise 01/01/2021- 30/06/2021 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılarak ertelenmiştir.

Soru önergesinde belirtilen diğer hususlara ilişkin politika ve tedbirlere; 11. Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program (2021-2023), 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 12/03/2021 tarihinde kamuoyuna açıklanan Ekonomi Reform Paketinde yer verilmiştir.

Ayrıca, 2021 yılı 1. çeyrek kamu maliyesi gelişmelerini içeren ve bütçe, gelir-gider gerçekleşme ve tahminleri ile bunların finansman ve borç stokuna yansımaları bütüncül bir şekilde ele alan Kamu Maliyesi Raporu'nun ilk sayısına Hazine ve Maliye Bakanlığı internet sitesinde yer alan Raporlar bölümünden ulaşılabilir.